

Högskolan i Halmstad
Box 823
301 18 HALMSTAD

Datum 2004-04-02
Dnr 32-2003-0282

Högskolans i Halmstad årsredovisning 2003

Rikskrevisionen har granskat Högskolans i Halmstad (högskolan) årsredovisning, daterad 2004-02-18. Syftet har varit att bedöma om redovisningen och underliggande redovisning är tillförlitlig och räkenskaperna rättvisande samt om ledningens förvaltning följer tillämpliga föreskrifter och särskilda beslut.

Rikskrevisionen vill efter granskningen av årsredovisningen och avlämnandet av revisionsberättelse fästa styrelsens uppmärksamhet på nedanstående.

Granskningen har utförts i samarbete mellan revisorerna Fredrik Hallgren, Rolf Karlsson och Marie Örtengren.

Rikskrevisionen önskar information senast 2004-05-03 med anledning av våra iakttagelser i denna rapport.

1. Sammanfattning

Högskolans ledning ansvarar för att verksamheten bedrivs effektivt och författningen enligt samt att regeringen får en tillförlitlig återrapportering enligt sin begäran.

Rikskrevisionen bedömer att högskolan under år 2004 behöver vidta åtgärder för att höja kvaliteten på informationen i kommande delårsrapporter och årsredovisningar. Årsredovisningsprocessen behöver förbättras. Framst behöver kvalitetssäkringsåtgärder vidtas för anslagsredovisning, resultatredovisning och finansieringsanalys.

2. För lågt belopp har avräknats mot anslag

Högskolan har beräknat ett för lågt belopp mot grundutbildningsanslagets s.k. takbelopp¹. Orsaken är att högskolan inte har tagit hänsyn till den ersättning för prestationer från december 2002 som myndigheten är berättigad att avräkna anslag för. Prestationerna motsvarar ca 1 mnkr.

Effekten av felet är att högskolan för år 2003 har tillgodoräknat sig ett 546 tkr för lågt belopp i intäkter av anslag samt felaktigt har redovisat ett utgående anslagssparande med samma belopp. Härutöver redovisar² högskolan inte

---

¹ UO 16 Anslag 25:59 Högskolan i Halmstad grundutbildning ap 1 Takbelopp.

² Tabell 1 c till anslagsredovisningen

sparade prestationer motsvarande 480 tkr som myndigheten har rätt till. Ytterligare brister i tabeller som utgör underlag till anslagsredovisningen finns. Vi redogör för dessa i separat revisionspromemoria.

Rekommendation

Riksrevisionen rekommenderar att högskolan informerar utbildningsdepartementet om effekterna av den felaktiga anslagsavräkningen. Därutöver bör rättelse av anslagsavräkningen ske under år 2004.

3. Fel uppgifter angående ackumulerade överskott

3.1 Ackumulerat överskott i avgiftsbelagd verksamhet

Enligt regleringsbrev³ ska högskolan redovisa ackumulerat överskott i avgiftsbelagd verksamhet enligt kapitalförsörjningsförordningen⁴. I de fall det balanserade överskottet uppgår till mer än 10 % av omsättningen inom den avgiftsfinansierade verksamheten skall myndigheten lämna förslag till regeringen om hur överskottet skall disponeras.

Högskolan har inte lämnat denna uppgift i årsredovisningen.

I årsredovisningen saknas uppgift om det ackumulerade överskottet beräknat i procent av den avgiftsbelagda verksamhetens omsättning. Läsaren måste själv göra denna beräkning, varför det inte tydligt framgår att högskolan omfattas av detta återrapporteringskrav. Vidare är redovisningen mot återrapporteringskravet otillräcklig p.g.a. att högskolan inte har lämnat förslag till regeringen om hur överskottet ska disponeras.

Riksrevisionen beräknar det ackumulerade överskottet i den avgiftsbelagda verksamheten till 41,6 % (7,8 mnkr), efter justering för resultatandelar i dotterföretag. (Beräkningen baseras uteslutande på de uppgifter som presenteras på s. 60 i årsredovisningen. Beräkningen innehåller osäkerhetsfaktorer på grund av att högskolan felaktigt har redovisat även bidragsfinansierad verksamhet under rubriken avgiftsfinansierad verksamhet.) När omsättningen reduceras med intäkter av s.k. § 4-avgifter⁵, ökar relationen till 55,2 %.

Högskolan lämnar inget förslag till regeringen angående hur överskottet ska disponeras.

3.2 Ackumulerat överskott i icke avgiftsbelagd verksamhet

Enligt regleringsbrev⁶ ska högskolan även redovisa ackumulerat resultat för icke avgiftsfinansierad verksamhet. Myndigheten har på s. 60 felaktigt

³ Regeringsbeslut nr 55, U2002/4735/DK, 2002-12-19, (s. 12, pkt 5, 2:a meningen)

⁴ Kapitalförsörjningsförordningen (1996:1188) 23 §.

⁵ Avgifter som tas ut med stöd av avgiftsförordningen (1992:191) 4 §.

⁶ Regeringsbeslut nr 55, U2002/4735/DK, 2002-12-19, (s. 12, pkt 5, fr.o.m. 3:e meningen).

redovisat ett ackumulerat överskott om 10,3 %. I avsnittet *Ekonomisk resultatredovisning* på s. 49 kommenteras att en engångspost om 16,9 mnkr från föregående räkenskapsår har ”reserverats” för två större projekt.

Riksrevisionen konstaterar att något regeringsbeslut om hur överskottet ska disponeras inte finns. ”Reservationen” borde därför inkluderas i det redovisade ackumulerade överskottet. Riksrevisionen beräknar istället det ackumulerade överskottet i den icke avgiftsbelagda verksamheten till 15,1%. Om relationstalet istället beräknas med utgångspunkt från kostnaderna enbart i den icke avgiftsbelagda verksamheten, blir procenttalet ytterligare högre.

Om inga kostnader utöver de preliminärt beräknade premierna för statens avtalsförsäkringar (SPÅ-avgifter) som betalats till Statens Pensionsverk (SPV) hade belastat resultatet, hade överskottet varit ytterligare 5,7 mnkr högre. Se avsnitt 6 nedan.

Slutligen har högskolan inte lämnat förslag till hur hela överskottet ska disponeras i årsredovisningen.

Rekommendation

Riksrevisionen rekommenderar högskolan att fortsättningsvis vidta ytterligare åtgärder för att säkra att de uppgifter som lämnas i årsredovisningen är korrekta och för att säkerställa att fullständig återrapportering sker i enlighet med regeringens krav.

4. Bristfällig återrapportering om avgifter

Enligt regleringsbrev⁷ skall avgiftsbelagd verksamhet särredovisas enligt samma struktur som den budget som anges i regleringsbrev. Någon sådan särredovisning har inte lämnats. De uppgifter som har rubricerats *Sammanställning av verksamhetsredovisning* och lämnas på s. 65 motsvarar inte återrapporteringskravet p.g.a. att avgiftsfinansierad verksamhet inte konsekvent särredovisas och att indelningen inte följer regleringsbrevets uppställning.

Rekommendation

Riksrevisionen rekommenderar att högskolan fortsättningsvis säkerställer att återrapporteringskrav angående avgiftsbelagd verksamhet redovisas korrekt i enlighet med regeringens krav.

5. Det finns metodfel i finansieringsanalysen

Av finansieringsanalysen kan man utläsa hur myndigheten har finansierat hela den verksamhet myndigheten ansvarar för, vilka typer av investeringar som har gjorts och hur betalningsströmmarna går. Det är information som är av betydelse vid styrning av den statliga verksamheten. Det kan t.ex. vara frågan om att bedöma storleken på högskolans låne- och kreditramar.

---

⁷ Regeringsbeslut nr 55, U2002/4735/DK, 2002-12-19, (s.14, pkt 9 och s. 136, avsnitt 2.4) samt regleringsbeslut nr 7, U2003/3743/UH, 2003-11-27, (s.3, pkt 12).

Finansieringsanalysen är det enda dokumentet i årsredovisningen där betalningsflöden och hur olika verksamheter har finansierats kan utläsas.

Högskolan har inte upprättat sin finansieringsanalys på ett korrekt sätt. En mängd metodfel föreligger. Det mest tydliga felet är att summan *Förändring av likvida medel* redovisas med ett felaktigt belopp. (Korrekt belopp skall vara + 2 187 tkr.) Felet förklaras av att högskolan inte har beaktat att balansposten *Avräkning med statsverket* räknas som en del av likvida medel.

Granskningen visar dock att de metodmässiga fel som gjorts inte har fått någon väsentlig påverkan på de likvidflöden som redovisas avseende 2003. Ett annat år skulle effekten kunna bli större, beroende på arten av de ekonomiska händelserna under året.

En beskrivning av finansieringsanalysens brister redovisas mer utförligt i en revisionspromemoria.

Rekommendation

Riksrevisionen rekommenderar att högskolan fortsättningsvis upprättar finansieringsanalysen enligt gällande regelverk. Vägledning finns att hämta i Ekonomistyrningsverkets handledning *Metodanvisning för finansieringsanalys* (ESV 2002:22).

6. Hantering av kostnad för SPÅ-avgifter

Högskolan har under 2003 betalat in högre s.k. SPÅ-avgift än de avgifter som preliminärt har beräknats av SPV. De extra utbetalningarna uppgår till 2,8 mnkr. Utöver detta har högskolan kostnadsfört och periodiserat ytterligare 2,9 mnkr. Totalt har högskolan således kostnadsfört 5,7 mnkr utöver SPV:s prognos.

Effekten av detta är att utbetalningarna har påverkat högskolans likviditet negativt och därmed också sänkt ränteintäkterna. Ränteförlusten uppgår dock till ett mindre belopp. Högskolan har god likviditet.

Ytterligare en effekt av att högre avgifter har kostnadsförts är att relationen mellan högskolans ackumulerade myndighetskapital och totala kostnader förändras⁸. Riksrevisionen bedömer därför att de extra kostnadernas effekter på myndighetskapitalet borde ha kommenterats i samband med återrapporteringskravet för myndighetskapital.

Rekommendation

Riksrevisionen rekommenderar högskolan att fortsättningsvis enbart kostnadsföra och periodisera eventuella belopp för beräknade tillkommande SPÅ-avgifter. Högre belopp än enligt SPV:s preliminära besked bör inte betalas ut. Vidare rekommenderar vi att eventuella dylika periodiseringar, som påverkar särskilda återrapporteringskrav om myndighetskapitalet, kommenteras i anslutning till respektive återrapporteringskrav. Syftet är att

---

⁸ Om hela avgiften för enkelhets skulle antas avse icke avgiftsbelagd verksamhet, ökar relationen från +15,1 % till + 16,9 %.

göra informationen mer transparent och jämförbar med andra myndigheter som omfattas av samma återrapporteringskrav.

Biträdande revisionschef Marie Örtengren har beslutat i detta ärende. Revisor Fredrik Hallgren har varit föredragande. Revisionschef Anders Hjärtstrand har deltagit i den slutliga handläggningen.

Marie Örtengren

Fredrik Hallgren

Kopia för kännedom:

Utbildningsdepartementet

Finansdepartementet/budgetavdelningen